

13:5

Yrkande av fastighetsägare om förpliktande för kommun att flytta förbindelsepunkt, som upprättats i fastighetens omedelbara närhet, till en för fastighetsägaren lämpligare plats har ogillats. Tillika fråga om ersättning enligt 16 § VAL 1970 för enskild avloppsanordning.

Makarna S ägde fastigheten G 142 i förutvarande Trosa, numera Nyköpings, kommun. Fastigheten, som är belägen inom verksamhetsområdet för kommunens allmänna va-anläggning, gränsar i öster till Långgatan, i söder till fastigheten G 143, i väster till Ågatan och i norr till annan fastighet. Väster om Ågatan rinner Trosaån. På fastigheten finns tre bostadshus, ett vid Långgatan och två vid Ågatan. Från förstnämnda byggnad löper en avloppsledning för spill-, dag- och dräneringsvatten mot fastighetens sydvästra hörn och därifrån vidare genom Ågatan till Trosaån. -- Kommunen har anlagt huvudledningar för vatten och avlopp i Ågatan norrifrån fram till en punkt belägen vid nordvästra hörnet av fastigheten och där bestämt förbindelsepunkt för fastigheten 0,5 m från fastighetens gräns mot Ågatan. Avloppsledningen från de två byggnaderna på fastigheten som är belägna vid Ågatan och renvattenledningen till alla tre byggnaderna har anslutits till den allmänna ledningen i förbindelsepunkten.

Makarna S yrkade att Va-nämnden måtte förplikta kommunen, i första hand, att upprätta en förbindelsepunkt vid den befintliga avloppsledningen från byggnaden vid Långgatan eller således i jämnhöjd med gränsen mellan fastigheterna G 142 och 143 samt, i andra hand, att ersätta dem med 5 000 kr för den befintliga avloppsanordningen, som blivit onyttig till följd av att den allmänna va-anläggningen utvidgats. Såsom grund för sitt i första hand framställda yrkande anförde makarna S att kommunen enligt 13 § va-lagen var skyldig att upprätta förbindelsepunkt på angiven plats; sådan punkt skall upprättas efter samråd med fastighetsägaren och enligt praxis vid befintligt avlopp.

Kommunen bestred yrkandena under följande påståenden: Kommunen har upprättat förbindelsepunkt i fastighetens omedelbara närhet och därmed fullgjort sin skyldighet enligt 13 § va-lagen. Kommunen har inte skyldighet att flytta punkten eller att upprätta ytterligare en förbindelsepunkt. Den befintliga avloppsledningen på fastigheten används även för avledning av dagvatten och blir därför inte onyttig om en ny spillvattenledning anläggs på fastigheten från byggnaden vid Långgatan. Dagvatten får nämligen inte ledas till kommunens spillvattenledning. Dessutom måste den befintliga avloppsledningen på grund av ålder och förslitning vara att betrakta som värdelös.

Till utveckling av sin talan anförde makarna S: Byggnaden vid Långgatan uppfördes åren 1948 och 1949. Avloppsledningen anlades samtidigt. Ledningen består av 4" cementrör. Den är i gott skick och kan användas i minst 25 år till. Ursprungligen avsåg kommunen att bestämma en förbindelsepunkt vid denna ledning i Ågatan. Om makarna S skulle ansluta avloppet från byggnaden vid Långgatan till den upprättade förbindelsepunkten måste ny avloppsledning dragas på fastigheten. Kostnaderna härför kan beräknas till 10 430 kr. Där-

till kommer en av ledningsdragningen föranledd kostnad på omkring 10 000 kr för viss ombyggnad av bostadshuset på fastighetens sydvästra del. Kommunens kostnad för att förlägga huvudavloppsledningen i Ågatan från fastighetens nordvästra till dess sydvästra hörn - omkring 15 meter - skulle uppgå till 2 171 kr. Det är inte skäligt och rättvist att makarna S, som tidigare fått sin nuvarande avloppsanordning godkänd av kommunen, nu förorsakas höga kostnader för att kommunen ändrar på avloppsförhållandena. Det torde vara förutsatt att anslutning sker till befintliga ledningar genom huvudmans för den allmänna va-anläggningen försorg. Inte heller är det skäligt och rättvist att makarna S förorsakas avsevärt högre kostnader för anslutning till det allmänna nätet än andra kommunmedlemmar. Den befintliga avloppsledningen på fastigheten är i mycket gott skick. Den blir onyttig som spillvattenledning om förbindelsepunkt inte upprättas på den yrkade platsen. För avledning av dag- och dräneringsvatten torde den inte heller få något större värde. Dagvattnet behövs för växtligheten och någon dräneringsledning är inte erforderlig med hänsyn till fastighetens lutning.

Kommunen genmälde: Ursprungligen planerades att anlägga huvudledningar i Ågatan fram till en punkt i ungefärlig höjd med halva längden av G 142 mot gatan. Eftersom man befarade skador på kajen mot Trosaån och på makarna S:s fastighet drogs dock inte ledningarna längre än till den upprättade förbindelsepunkten vid fastighetens nordvästra hörn. Vid bestämmandet av förbindelsepunkternas lägen har kommunen inte varit bunden av annat än föreskrifterna därom i va-lagen. Det vitsordas att kostnaderna för en omläggning av makarna S:s avlopp till den upprättade förbindelsepunkten uppgår till omkring 10 000 kr. Denna kostnad skall dock jämföras med kostnaderna för att på fastigheten skilja dag- och dräneringsvattnet från spillvattnet, eftersom endast spillvatten får avledas via kommunens ledning. Vid kostnadsjämförelsen skall även beaktas att den befintliga avloppsledningen, som är, omkring 25 år gammal, snart måste läggas om på grund av sitt skick. Kommunens kostnader för framdragning av huvudledningen till fastighetens sydvästra hörn skulle uppgå till 17 079 kr under förutsättning att kajen håller. Om så inte är fallet - risken härför bedöms vara stor - kommer kostnaderna att uppgå till 30 000 - 35 000 kr. Kommunen har inte anledning att förlänga ledningen i Ågatan av hänsyn till andra fastigheters behov. Visserligen blir makarna S:s kostnader högre vid inkoppling till den upprättade förbindelsepunkten än till den av dem yrkade. En sådan kostnadsjämförelse kan dock inte ligga till grund för en jämförelse mellan kostnaderna för anslutning av makarna S:s fastighet och motsvarande kostnader för andra fastigheter. Kostnaderna för inkoppling till det allmänna nätet måste nämligen nödvändigtvis variera från fastighet till fastighet beroende på byggnadernas läge, fastigheternas storlek och grundförhållanden. Detta strider ej mot likställighetsprincipen.

Va-nämnden yttrade:

Enligt den av makarna S åberopade 13 § lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar skall förbindelsepunkt, om ej särskilda skäl föranleder annat, vara belägen i fastighetens omedelbara närhet.

Förbindelsepunkten för spillvattenavlopp från fas-

tigheten G 142 har tillkommit i samband med den utbyggnad av kommunens va-nät som föregått upplåtelsen till fastighetens ägare av bruksrätt till avloppsanläggningen. Den vid utbyggnaden nyanlagda ledningssträckan har sin ändpunkt vid fastighetens nordvästra hörn och förbindelsepunkten har förlagts till detta ställe, omedelbart intill fastighetsgränsen. Vad som förekommit i målet ger ej anledning till annat bedömande än att kommunen därigenom fullgjort sin skyldighet att bereda fastighetens ägare möjlighet att bruka avloppsanläggningen. Vid sådant förhållande och då den nyss återgivna bestämmelsen i va-lagen icke grundar rätt för makarna S att få förbindelsepunkten förlagd till annan plats eller att få ytterligare förbindelsepunkt upprättad kan förstahandsyrkandet i målet ej vinna bifall.

Utredningen i målet ger inte tillräckligt stöd för antagande att den på fastigheten befintliga privata avloppsanordningen blivit helt onyttig till följd av att kommunens avloppsanläggning utvidgats. Även om det skulle förhålla sig så att fastighetens ägare, sedan avloppsinstallationen sammankopplats med kommunens nät, inte längre kan dra nytta av anordningen, bör emellertid - med hänsyn främst till vad som upplysts om avloppsanordningens art och ålder - kommunen inte skäligen förpliktas utge ersättning för anordningen. Makarna S kan därför ej heller vinna bifall till sitt andrahandsyrkande i målet.

Va-nämnden ogillade sökandenas talan.

Beslut: 1974-08-06, BVA 28

Mål nr: VA 78/72

*Litteratur: prop. 1970:118 s. 141,
Bouvin-Hedman s. 87 f*